

מסכת ביצה --- פסוקים

<p>ורבה לטעמיה דאמר רבה מאי דכתיב: (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו חול מכן לשבת וחול מכן ליום טוב ואין יום טוב מכן לשבת ואין שבת מכה ליום טוב</p>	<p>ביצה ב:ב</p>
<p>רבן יוחנן בן זכאי טעמא דנמנו הא לא נמנו לא מאי ואומר ה"ק מכדי כתיב (שמות יט, טו) היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (דברים ה, כו) לך אמור להם שובו לכם לאהליכם למה לי שמע מינה כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו</p>	<p>ביצה ה:ב</p>
<p>ת"ש (שמות יט, יג) במשוח היובל המה יעלו בהר מכדי כתיב (שמות לד, ג) גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא במשוח היובל למה לי שמע מינה דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו</p>	<p>ביצה ה:ב</p>
<p>תנו רבנן אפרוח שנולד ביום טוב אסור רבי אליעזר בן יעקב אומר אף בחול אסור לפי שלא נתפתחו עיניו כמאן אזלא הא דתניא (ויקרא יא, מב) לכל השרץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נתפתחו עיניהם</p>	<p>ביצה ו:ב</p>
<p>אתמר נמי א"ר יוסי בר חנינא מחלוקת לענין ביעור אבל לענין אכילה דברי הכל זה וזה בכזית תניא נמי הכי (שמות יג, ז) ולא יראה לך (שאור) ולא יראה לך (חמץ) זהו מחלוקת שבין בית שמאי וב"ה שב"ש אומרים שאור בכזית וחמץ בככותבת וב"ה אומרים זה וזה בכזית</p>	<p>ביצה ז:ב</p>
<p>דא"ר זירא אמר רב השוחט צריך שיתן עפר למטה ועפר למעלה שנאמר (ויקרא יז, יג) ושפך את דמו וכסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד שהשוחט צריך שיתן עפר למטה ועפר למעלה</p>	<p>ביצה ז:ב</p>
<p>מר סבר ערוב הוצאה לשבת וערוב הוצאה ליום טוב ומר סבר ערוב הוצאה לשבת ואין ערוב הוצאה ליום טוב כדכתיב (ירמיהו יז, כב) ולא תוציאו משא מבתיכם ביום השבת בשבת אין ביום טוב לא</p>	<p>ביצה יב:א</p>
<p>דתניא אבא אלעזר בן גימל אומר (במדבר יח, כז) ונחשב לכם תרומתכם בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר כשם שתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה כך תרומת מעשר ניטלת באומד ובמחשבה</p>	<p>ביצה יג:ב</p>
<p>אמר ר"ש בן לקיש מעשר ראשון שהקדימו בשבלין פטור מתרומה גדולה שנא' (במדבר יח, כו) והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר מעשר מן המעשר אמרתי לך ולא תרומה גדולה ותרומת מעשר מן המעשר</p>	<p>ביצה יג:ב</p>
<p>א"ל רב פפא לאביי אי הכי אפילו הקדימו בכרי נמי אמר ליה עליך אמר קרא (במדבר יח, כט) מכל (מעשרותיכם) תרימו את כל תרומת ה' ומה ראית האי אדגן והאי לא אדגן</p>	<p>ביצה יג:ב</p>
<p>בשלמא תפורין חזו למלבוש שאין תפורין נמי חזו לכסויי אלא כלאים למאי חזו וכי תימא חזו למימך תותיה והתניא (ויקרא יט, יט) לא יעלה עליך אבל אתה יכול להציעו תחתך אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תכרך לו נימא על בשרו</p>	<p>ביצה יד:ב</p>
<p>ותנא מייתי לה מהכא (שמות טז, כג) את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו מכאן אמר רבי אלעזר אין אופין אלא על האפוי ואין מבשלין אלא על המבושל מכאן סמכו חכמים לערובי תבשילין מן התורה</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>אמר הללו בעלי חביות כת שלישית אמר הללו בעלי כדין כת רביעית אמר הללו בעלי לגינין כת חמישית אמר הללו בעלי כוסות התחילו כת ששית לצאת אמר הללו בעלי מארה נתן עיניו בתלמידים התחילו פניהם משתנין אמר להם בני לא לכם אני אומר אלא להללו שיצאו שמניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה בשעת פטירתן אמר להם (נחמיה ח, י) לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה רבי יהושע אומר חלקהו חציו לה' וחציו לכם אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו כתוב אחד אומר (דברים טז, ח) עצרת לה' אלהיך וכתוב אחד אומר (במדבר כט, לה) עצרת תהיה לכם הא כיצד רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם ורבי יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>מאי לאין נכון לו אמר רב חסדא למי שלא הניח עירובי תבשילין איכא דאמרי מי שלא היה לו להניח עירובי תבשילין אבל מי שהיה לו להניח עירובי תבשילין ולא הניח פושע הוא</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>מאי כי חדות ה' היא מעוזכם אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר בר' שמעון אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע</p>	<p>ביצה טו:ב</p>
<p>א"ר אבהו מאי קראה (תהלים פא, ד) תקעו בחדש שופר (בכסא) ליום חגנו איזהו חג שהחדש מתכסה בו הוי אומר זה ראש השנה</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>וכתיב (תהלים פא, ה) כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מאי משמע דהאי חק לישנא דמזוני הוא דכתיב (בראשית מז, כב) ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה מר זוטרא אמר מהכא (משלי ל, ח) הטריפני לחם חקי</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים שנאמר (תהלים סח, כ) ברוך אדני יום יום</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו שנאמר (שמות לד, כט) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>מיתיבי (שמות לא, יג) לדעת כי אני ה' מקדשכם אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלויי הא במתנה דלא עבידא לאגלויי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלויי מתן שכרה לא עבידא לאגלויי</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר (שמות לא, יז) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>דאמר ר' שמעון בן לקיש נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר (שמות לא, יז) שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש</p>	<p>ביצה טז:א</p>
<p>אמר עולא מחלוקת בשלמי חגיגה לסמוך ועולת ראייה ליקרב דבית שמאי סברי (ויקרא כג, מא) וחגותם אותו חג לה' חגיגה אין עולת ראייה לא וב"ה סברי לה' כל דלה' אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קריבין ביו"ט</p>	<p>ביצה יט:א</p>
<p>ר' שמעון אומר הרי הוא אומר (דברים טז, טז) בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות כל שבא בחג המצות בא בחג השבועות ובחג הסוכות</p>	<p>ביצה יט:ב</p>
<p>תני תנא קמיה דר' יצחק בר אבא (ויקרא ט, טז) ויקרב את העולה ויעשה כמשפט כמשפט עולת נדבה למד על עולת חובה שטעונה סמיכה</p>	<p>ביצה כא</p>

אמר לו מפני מה לא באת אמש לבית המדרש אמר לו בלשת באה לעירנו ובקשה לחטוף את כל העיר ושחטנו להם עגל והאכלנום ופטרנום לשלום אמר לו תמה אני אם לא יצא שכרכם בהפסדכם שהרי אמרה תורה לכם ולא לעובדי כוכבים ואמאי הא חזי למיכל מיניה אמר רב יוסף עגל טרפה הואי והא חזי לכלבים תנאי היא דתנאי (שמות יב, טז) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ממשמע שנאמר לכל נפש שומע אני אפילו נפש בהמה	ביצה כא:א
מפני מה נתנה תורה לישראל מפני שהן עזין תנא דבי ר' ישמעאל (דברים לג, ב) מימינו אש דת למו אמר הקב"ה ראויין הללו שתנתן להם דת אש איכא דאמרי דתיהם של אלו אש שאלמלא (לא) נתנה תורה לישראל אין כל אומה ולשון יכולין לעמוד בפניהם	ביצה כה:ב
א"ל לא ומנא תימרא דגרמא אסור דתנאי (ויקרא כב, כא) מום לא יהיה בו אין לי אלא שלא יהיה בו מום	ביצה כז:ב
מניין שלא יגרום לו על ידי דבר אחר שלא יביא בצק או דבלה ויניח לו על גבי האזן כדי שיבא הכלב ויטלנו ת"ל (ויקרא כב, כא) כל מום אמר מום ואמר כל מום	ביצה כז:ב
דתנאי אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד ר' יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש מ"ט דת"ק אמר קרא (שמות יב, טז) הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשיריו ור' יהודה אמר קרא לכם לכם לכל צרכיכם ות"ק הא כתיב לכם אמר לך ההוא לכם ולא לנכרים	ביצה כח:ב
והאמר רב ששת משום ר' עקיבא מנין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה שנאמר (ויקרא כג, לד) חג הסוכות שבעת ימים להשם	ביצה לב
ותנאי ר' יהודה בן בתירא אומר מנין שכשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ת"ל חג הסוכות שבעת ימים להשם מה חג להשם אף סוכה להשם	ביצה לב
דכתיב (דברים יג, יח) ונתן לך רחמים ורחמך כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו מזרעו של אברהם אבינו	ביצה לב:ב
אמר רב כל המצפה על שלחן אחרים עולם חשך בעדו שנאמר (איוב טו, כג) נודד הוא ללחם איה ידע כי נכון בידו יום חשך	ביצה לב:ב
בעא מניה רבא מרב נחמן שבת מהו שתקבע מוקצה למעשר בדבר שלא נגמרה מלאכתו מי אמרינן כיון דכתיב (ישעיהו נח, יג) וקראת לשבת עונג קבעה ואפילו בדבר שלא נגמרה מלאכתו או דלמא בדבר שנגמרה מלאכתו קבעה בדבר שלא נגמרה מלאכתו לא קבעה	ביצה לד:ב
חד תני משילין וחד תני משחילין אמר מר זוטרא מאן דתני משילין לא משתבש ומאן דתני משחילין לא משתבש מאן דתני משילין לא משתבש דכתיב (דברים כח, מ) כי ישל זיתך ומאן דתני משחילין לא משתבש דתנן השחול והכסול שחול שנשמטה ירכו כסול שאחד מירכותיו גבוהה מחברתה	ביצה לה:ב